Lychnari
Verkenningen in het G land van nu
Zomer 2026 - nummer 2
Losse nummers € 15,99
www.lychnari.nl

Kesarianí, cultureel geheugen van WOII
Schijnwerper op Cappadocisch Grieks
Griekenland op postzegelformaat
Kavafis: tussen leven en fictie
Zomerse kijk- en luistertips
Watermolens op Kýthira
Spookdorp op Kreta

Pleinperfectie in Chaniá

Veertigste jaargang,
Zomer 2026, nummer 2

Lychnari verschijnt vier maal per jaar en wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de Stichting Adamantios Koraïs, gevestigd in Amsterdam. In deze Stichting werken samen: de opleiding Nieuwgrieks van de Universiteit van Amsterdam, het Nederlands Genootschap voor Nieuwgriekse Studies, het Griekenlandcentrum van de Universiteit Gent en andere Griekenlanddeskundigen. De Stichting benoemt de redactie, die verder onafhankelijk is, en besteedt de feitelijke uitgeverswerkzaamheden en de abonnementenadministratie uit aan Bureau Boudewijn Boer. Meer over Lychnari en over de Stichting Adamantios Koraïs en haar naamgever is te vinden op www.lychnari.nl.

Verantwoordelijkheid
De artikelen geven opvattingen weer van de auteurs en niet noodzakelijkerwijs van de redactie. Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd.
De uitgever heeft geprobeerd van alle afbeeldingen de rechthebbenden te achterhalen en in te lichten. In geval de vermelding van eigenaar of copyright desondanks onjuist of onvolledig is, wordt de eventuele rechthebbende verzocht contact op te nemen met de uitgever.

Redactie
Patrick Gouw, Inge Manousakis-Van Bommel, Wim Oudshoorn, Marietje Wennekendonk.

Kaartwerk
UvA-Kaartenmakers

Vormgeving, opmaak, uitgave en advertenties
Bureau Boudewijn Boer, De Berchein 5, 8702 CX Bolsward, +31(0)6 25 485 318, bureau@boudewijnboer.nl
www.lychnari.nl

Redactieadres
Marietje Wennekendonk, Oostzijde 260, 1508 ES Zaandam, +31(0)6 27 472 428, marietje.wennekendonk@attica.nl

Drukwerk
Grafistar

Verspreiding
Vogelaar

Abonnementen
Nieuwe abonnementen kunnen aangemeld worden via www.lychnari.nl. Het abonnement kan elk moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij 1 maand voor vervaldatum (afhankelijk van de factuurdatum: 1 februari, 1 mei, 1 augustus of 1 november) schriftelijk of per e-mail bericht van opzegging is ontvangen. Het abonnementsgeld dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Abonnementenadministratie: Boudewijn Boer, +31(0)6 25 485 318, bureau@boudewijnboer.nl
Abonnementsprijs per jaar (4 edities): Nederland: € 63,95; overige landen: € 74,90. Losse nummers: € 14,99; inclusief btw, administratie- en verzendkosten Nederland: € 20,99; overige landen € 25,99.

ISSN 0921-3597

Omslag
Platia Splántzias in Chaniá, Kreta
Zie pagina 4 | Foto: Depositphotos

Lychnari

Verkenningen in het Griekenland van nu

Inhoud Περιεχόμενο

4 Pleinzaligheid | De stad Chaniá zucht onder de zomerse toeristenstroom. Maar net buiten de drukte behoudt het Splántziasplein zijn dorpse sfeer en sociale functie. Hoe lang nog, vraagt **Patrick Gouw** zich evenwel af.

12 Kalami, spookdorp op Kreta | Als een dorp op het platteland leegloopt, blijven de huizen achter en ontstaat er een spookachtig geheel. **Douwe Laansma** ging er met zijn camera doorheen.

18 De *tambourás* van Makriyannis | Met de in januari gestorven Hugo Ströbaum sprak **Hans Verheij** een tijd geleden af aandacht te besteden aan het bijzondere instrument van de beroemde vrijheidsstrijder.

23 Reacties | In het vorige nummer kwam er een verkeerd bijschrift bij een houtsnede. De zaak wordt hierbij rechtgezet. **| Pikilía |** Het programma *We zijn er bijna* gaat dit jaar naar Griekenland | Bijzondere Grieks-Nederlandse muzikale samenwerking.

24 Hier Thessaloniki | De bloedige meimaand van 1936 | Tasos Papadópoulos herdenkt de tabakswerkersstaking van 1936 die leidde tot het gedicht *Epitáfios* van Yannis Ritsos.

27 Lied | Waar vloog m'n jongen heen? | Het bekendste lied uit de cyclus *Epitáfios* van Mikis Theodorakis.

28 Of je bent van mij of van niemand | De zoveelste moord op een vrouw door haar ex-partner brengt Griekenland in beroering. **Inge Manousakis** laat zien dat vrouwen het recht op een eigen leven opeisen.

30 Filatelie en ELTA | Zoals overal ter wereld versturen Grieken steeds minder post en gaat menig postkantoor dicht. Wat dat betekent voor postzegelliefhebbers vertelt **Joost Meijer**.

32 Duitse oorlogsfoto's | Naar aanleiding van de onlangs opgedoken foto's van de executie van 200 Griekse communisten in WO II vroegen we wetenschapper **Carl Mauzy** hierover te schrijven.

38 Aandacht voor Cappadocisch Grieks | Wytske Roodbergen bezocht een lezing door Mark Janse over het uitgestorven gewaande Cappadocisch.

42 Een spannende toekomst voor Griekse wijn | Hoe heeft de Griekse wijnmakerij zich de laatste jaren ontwikkeld en welke plaats neemt zij nu in? **Frederiek Lommen** doet verslag.

48 Prosfiyiká, symbool van stedelijk verzet in Athene | Katinka Magusin sprak met Aristos Chandzís die in februari in hongerstaking ging om de Atheense Vluchtelingenflats te redden voor de daar wonende gemeenschap.

52 Matiës | De Prosfiyiká veranderen van aanblik | Yorgos Liálios belicht hoe er de afgelopen twintig jaar is omgegaan met deze iconische flats in Athene. **| Verborgen rivieren onder Athene Yorgos Vasiliou** schrijft over onzichtbare, want ondergrondse rivieren in de Griekse hoofdstad.

56 Grieks Mozaïek | Natascha Neef verzamelde weer berichten uit de Griekse pers.

58 Hier Athene | Recyclage – Atheense stijl | Net als Nederland gaat Griekenland over tot een systeem van statiegeld. **Hendrik Van Poele** vertelt wat de impact is van deze stap.

60 De watermelons op Kýthira | Marianne Both liep de wandeling langs de vervallen watermelons op dit eiland.

64 Dichter bij Griekenland | Patrick Gouw verzamelde kijk- en luistertips: podcasts en documentaires over uw favoriete land.

66 Boeken | Maria Boletsi bespreekt twee onlangs verschenen werken rond de dichter Kavafis | **Hero Hokwerda** legt uit wat hem ertoe bracht Kavafis opnieuw te vertalen | **Signaleringen**

72 Zomerconcertagenda | Ook dit jaar trekken weer vele Griekse zangers en zangeressen het land door. Wat u wanneer en waar kunt meemaken zette Lychnari voor u op een rijtje.

74 Agenda | Wat er in Nederland, België en Griekenland zoal te doen is aan concerten, exposities en cursussen.

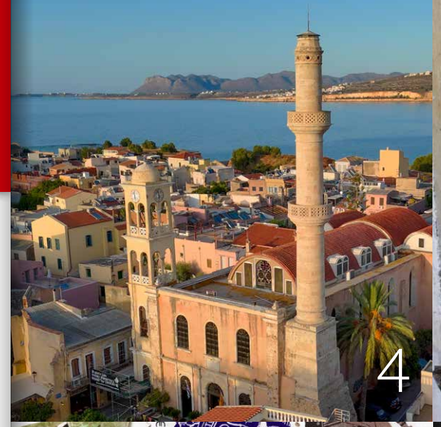

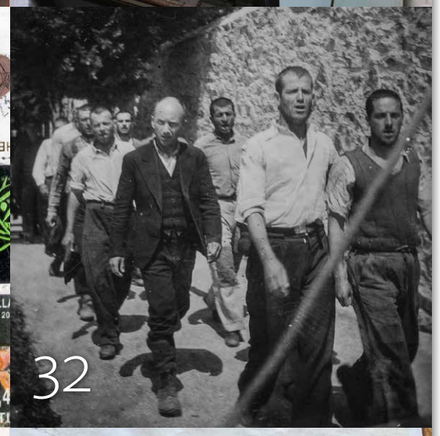

Zomervloed

'Alles stroomt', luidt het citaat van de antieke Griekse wijsgeer Herakleitos (ca. 540-480 v.Chr.). Oftewel: alles is voortdurend in beweging. Dit extra dikke zomernummer van Lychnari laat zien dat ook Griekenland – onherroepelijk – aan verandering onderhevig is. Soms heel zichtbaar, maar vaker onopgemerkt en geleidelijk. Gelukkig hebben we in onze auteurs scherpe waarnemers die duiden wat voor menigeen onzichtbaar blijft.

Zij nemen u graag mee in verhalen over de botsing tussen toeristische belangen en buurteigenheid in Chaniá, over de leegloop van het Griekse platteland en over de strijd om de vluchtelingenflats Prosfiyiká in Athene.

Verandering werkt gelukkig ook twee kanten op: tegelijkertijd herleeft de aandacht voor het verleden. De Griekse wijnmakerij maakt een sterke ontwikkeling door. En dan de hernieuwde belangstelling voor de dichter Kavafis, gesymboliseerd door de verschijning van twee gloednieuwe vertalingen, een biografie én een roman, geïnspireerd op diens laatste jaren.

Herakleitos werd ook beroemd door een ander citaat: 'Men kan niet tweemaal in dezelfde rivier stappen.' Meningen en voorkeuren veranderen voortdurend. Zo ook in Griekenland: ten aanzien van tragische gevallen van femicide, die de discussie over traditionele gender- en verwachtingspatronen opnieuw hebben aangewakkerd. En de recente aankoop van een collectie foto's uit WOII heeft het nationale oorlogsverleden weer volop onder de publieke aandacht gebracht.

Het stromende water van de filosoof nemen we in deze Lychnari ook letterlijk: we nemen u mee naar de verborgen rivieren onder Athene, en langs de watermelons op Kýthira. Tot besluit geven we u diverse Griekse kijk- en luistertips, ter inspiratie.

Wij wensen u een mooie zomer en veel lees- en reisplezier, in Griekenland of waar ook!

De redactie

De watermolens op Kýthira

Wie de laatste jaren op Kýthira de droogte in de zomermaanden heeft meegemaakt, kan zich nauwelijks voorstellen dat dit eiland ooit rijk was aan stromend water en tientallen watermolens, die het door de bewoners verbouwde graan tot meel maalden.

MARIANNE BOTH | FOTO'S: AUTEUR, FEMKE BROUWER EN FRANK VAN WEERDE

Kýthira kende tot halverwege de vorige eeuw een landbouwcultuur. Het meel was bedoeld voor eigen gebruik om brood en andere producten mee te bakken.

Maar door de emigratiegolven op Kýthira, vanaf 1890 tot begin jaren '70 in de vorige eeuw, is die cultuur grotendeels verdwenen. Als gevolg hiervan zijn de gecultiveerde landbouwgronden volledig overwoekerd en zijn de watermolens tot ruïnes vervallen.

Tegenwoordig is Kýthira een dunbevolkt eiland, dat jaarlijks veel wandeltoeristen trekt. Deze kunnen gebruik maken van in kaart gebrachte wandelroutes. Op een aantal van die wandelroutes zijn nog de restanten van enkele watermolens terug te zien. Dit is met name het geval in de watermolenvallei van Mylopótamos. Toen ik tijdens een wandeling een Grieks boek over de geschiedenis en de werking van de watermolens op het eiland in handen kreeg, werd mijn verdere interesse gewekt. Mede aan de hand van dit boek (*De watermolens van Kýthira* van Yannis G. Kasimatis) zal ik hieronder de vallei van Mylopótamos beschrijven en ook de werking van de zogenoemde Griekse watermolen.

Neraïda waterval

De Griekse watermolen

Watermolens kwamen al in de oudheid voor. In Griekenland en in andere landen werden ze gebouwd om de kracht van het water optimaal te benutten. Ook bij ons in Nederland komen ze voor naast de welbekende windmolens.

In feite is de werking van een Griekse watermolen niet zo heel anders dan die van een Nederlandse. Het voornaamste verschil is hoe de waterkracht wordt gebruikt. Daartoe heb je twee hoofdtypen van watermolens, namelijk een verticale en een horizontale variant.

De verticale molens zijn geavanceerder en complexer qua constructie en worden gebruikt in gebieden met grote hoeveelheden water. De horizontale molens zijn veel eenvoudiger en werken met een hogere stroomsnelheid of gericht water uit een goot om het rad in beweging te krijgen. Bij de verticale versie wordt gebruik gemaakt van een verticaal rad en bij horizontale versie van een horizontaal rad.

De verticale watermolen wordt ook wel aangeduid als de Romeinse watermolen en de horizontale watermolen als de Griekse watermolen, waarvan de laatstgenoemde op Kýthira voorkwamen. Elders in Griekenland stonden, afhankelijk van de watertoevoer, ook verticale molens.

Op de tekening hiernaast van Yannis Kasimatis is de mechanische werking van de Griekse watermolen schematisch afgebeeld. De toelichting in de tekening spreekt voor zich.

Mylopótamos

Kýthira kende in totaal 78 watermolens verspreid over het hele eiland. Alleen al in Mylopótamos stonden 23 molens. Het dorp dankt er ook zijn naam aan, die betekent letterlijk 'Rivier van Molens'. Het water van de beek stroomde van boven uit het dorp via speciaal aangelegde goten naar de verschillende molens. Vanuit die goten kwam het water in de diepe, taps toelopende kokers (schachten) van de molens terecht, welke door de neerwaartse druk grote waterkracht opwekten. Deze schachten waren zo'n zes tot acht meter hoog. Door de waterkracht werden via het horizontaal draaiende rad de hoger gelegen molenstenen aangedreven en werd het maalproces in werking gezet. Het water stroomde vervolgens beneden weer naar buiten en via de neerwaartse goten door

Zwemmen in de watermolenvallei

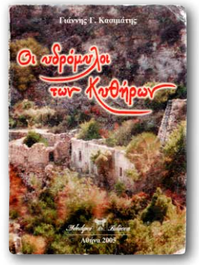

Tekening van Yannis G. Kasimatis uit zijn boek *De watermolens van Kýthira*

De werking van de watermolen

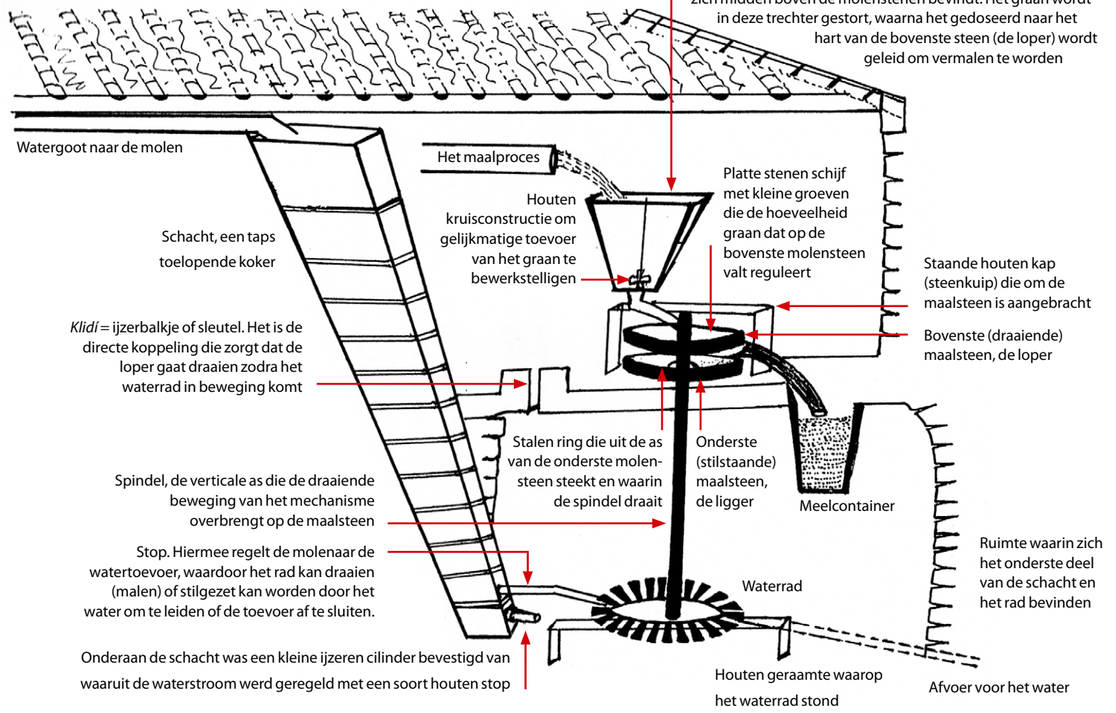

Molen die na de brand toegankelijk is geworden

Wacht- en maalruimte bij een molen

naar de volgende molen. De watermolens zijn in de 16e eeuw gebouwd, maar door de hiervoor genoemde emigratiegolven langzaam maar zeker in onbruik geraakt. De laatste molen sloot in 1948. Niet heel lang daarna werd het ook eenvoudiger om het meel van het vasteland te betrekken en openden ook de eerste bakkerijen op Kýthira.

In de jaren daarna zijn de molens overal op het eiland vervallen tot ruïnes en door de weelderige begroeiing voor een groot deel uit het zicht verdwenen. De meeste zijn daardoor ook niet toegankelijk. Wanneer je vanuit Mylopótamos langs een steil wandelpad afdaalt naar de bekende Neraïda-waterval passeer je de ruïne van de eerste watermolen. Op weg daarnaartoe kun je boven de goot zien lopen naar de diepe schacht. Wanneer je vervolgens via het wandelpad langs de stroom afdaalt naar de lagergelegen watermolens, loop je langs de goed bewaard gebleven watergoten. Dit prachtige pad was echter na de sluiting van de molens volledig overwoekerd en daardoor helemaal uit het zicht geraakt. Maar in 2004 zijn zowel de molens als het pad herontdekt door Frank van Weerde van *Pyrgos House*. Een eilandbewoner vertelde hem in dat jaar over het vroegere bestaan van die molens. Dat wekte zijn nieuwsgierigheid. Na drie pogingen om het nauwelijks begaanbare gebied te betreden, stuitte Frank uiteindelijk op de ruïnes van meerdere molens. En tot zijn grote verrassing bleek daar ook veel water met grote kracht te stromen via een aantal watervallen. Die monden halverwege de vallei uit in een klein meer. Als er na een regenachtige winter en voorjaar voldoende water stroomt, is het zelfs mogelijk om daar te zwemmen.

Na deze ontdekking is in de jaren 2004-2005 door de gezamenlijke inzet van de gemeente Kýthira, de dorpsvereniging van Mylopótamos, verschillende particulieren, organisaties zoals *Kythera Trails* en *Pyrgos House* het gebied van de watermolenvallei in Mylopótamos voor wandelaars toegankelijk gemaakt. En het resultaat mag er zijn! Het is het hele jaar door een van de mooiere en interessantere wandelgebieden op het eiland. Het pad is bewegwijzerd door *Kythera Trails* en wordt ook beschreven in het wandelboekje *Kythira doorlopend* van *Pyrgos House*. Wie langs de oude ruïnes in de watermolenvallei van Mylopótamos wandelt, kan daar genieten van de mooie natuur en de kabbelende waterstroom. En onderweg wordt deze stroom zijwaarts met water gevoed door kleinere stromen van bovenaf. In het voorjaar valt bovendien een weelderige en kleurrijke bloemenpracht te bewonderen. In het neerwaartse verloop toont de stroom ook weer verschillende kleinere watervallen, hetgeen prachtige beelden oplevert.

Voor zover de ruïnes van de molens nog toegankelijk zijn, kan de wandelaar zich een beeld vormen hoe de vallei met haar molens ooit heeft gefunctioneerd. Aan de hand van de tekening van Yannis Kasimatis kunnen nog veel onderdelen worden teruggezien, voor zover deze van steen waren. Het hout is inmiddels in de loop der jaren vergaan en ook een recente bosbrand op het eiland heeft daaraan bijgedragen. Maar de schachten en de watergoten zijn nog steeds goed te zien. Evenals de molenstenen en de stenen meelcontainer. Ook zijn de uitgangen te zien, van waaruit het water werd afgevoerd naar de volgende molen. De watermolens hadden

Watermolen Fílippas

Schacht, molenstenen en meelbak

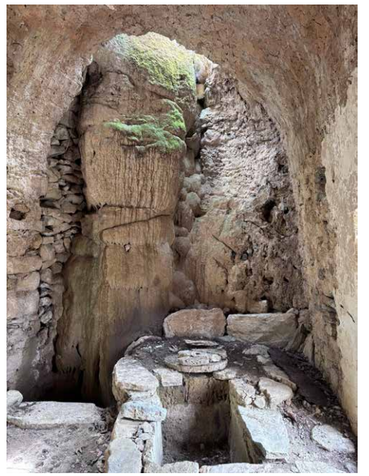

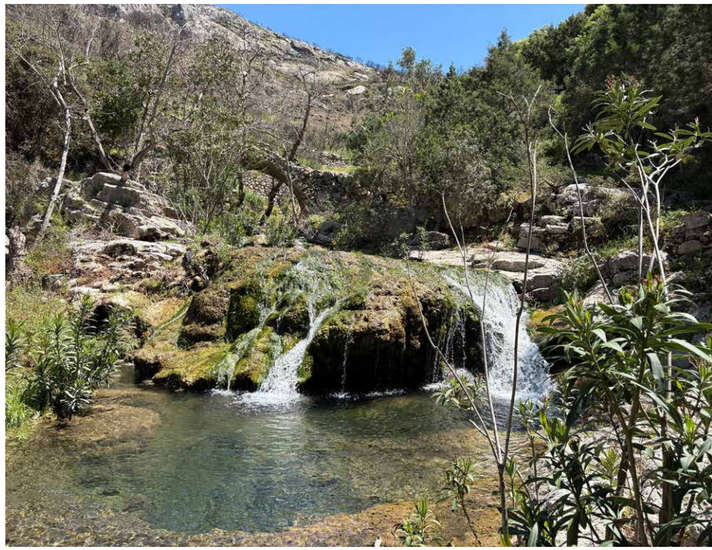

Verloop van de stroom met vele watervallen

veelal drie ruimtes voor de lokale bevolking die het graan daar liet malen, bestaande uit een entree en opslagruimte voor het meel, een wachtruimte in het midden, waarin men ook kon overnachten als het maalproces veel tijd in beslag nam, en de maalruimte waarin de schacht en de molenstenen te zien waren.

Een gerestaureerde molen

Vermeldenswaard is de Fílippas watermolen, die redelijk aan het begin van de vallei staat. In 2007 besloot de in de Verenigde Staten woonachtige kleinzoon en naamgenoot van de laatste molenaar Fílippas de watermolen van zijn grootvader te restaureren. Als kind had hij zijn grootvader nog aan het werk gezien en hij wist daardoor hoe de molen werkte. De molen was toen al ruim 350 jaar eigendom van de familie. Fílippas heeft hem prachtig gerestaureerd en vanaf dat moment wordt deze ook in de reisgidsen over Kýthira beschreven. Tot voor een aantal jaren terug kon je bij de molen ook koffie drinken en deze van binnen bezichtigen, waarbij je uitleg kreeg over de werking hiervan. Helaas is daar door het plotseling overlijden van Fílippas een einde aan gekomen. Maar ook van buiten geeft de molen een prachtig beeld van de oorspronkelijke bouw en kun je ook het verloop van de watergoten ernaartoe goed volgen. En wie een klein stukje verder wandelt, komt uit bij een goed bewaarde molen die dankzij de bosbrand van juli 2025 ineens toegankelijk is geworden omdat alle begroeiing eromheen is verbrand. Als je die molen binnenloopt, kun je de schacht waardoor het water naar beneden viel en de molenstenen nog goed zien. De plek biedt ook een prachtig uitzicht over de waterstroom en het vervolg van de vallei. Ook valt de goot tussen deze molen en de hoger gelegen molen van Fílippas nog te ontdekken tussen de wilde begroeiing. Het pad vandaar loopt verder naar beneden en mondt uiteindelijk uit bij de zee. Onderweg stuit je op watermolens waar je de schacht aan de buitenkant goed kunt zien en ook hoe deze doorloopt naar de volgende watermolen.

Ook elders op Kýthira stroomden beken waarlangs watermolens stonden, maar de ruïnes hiervan zijn niet dan wel nauwelijks bereikbaar. Maar mede dankzij het toegankelijk

Twee opeenvolgende watermolens waarbij de schachten zichtbaar zijn

maken en houden van het pad in de watermolenvallei in Mylopótamos kunnen de historie en ingenieuze werking van de waterlopen en de molens op het eiland voor altijd tot onze verbeelding blijven spreken.

De grilligheid van de natuur

Het ontbreekt vandaag de dag echter vaak aan voldoende water. De afgelopen jaren heeft Kýthira te kampen gehad met enorme droogte. In de winters viel er veel minder regen dan voorheen gebruikelijk was. Hierdoor is de Neraïda-waterval in de afgelopen jaren drooggevallen en stroomde er daardoor ook nauwelijks water door de beek in de watermolenvallei. Zwemmen halverwege de vallei was daardoor niet meer mogelijk. Droogte is een probleem waar meer landen mee kampen met als gevolg heel veel bosbranden. Die zijn ook Kýthira niet bespaard gebleven. In de zomer van 2025 heeft er een grote bosbrand gewoed, die ook de vallei van Mylopótamos heeft getroffen. Maar de afgelopen winter en tot diep in het voorjaar is het eiland gezegend geweest met heel veel regen. Als vanouds stroomde het regenwater eindelijk weer door de watergeulen van Mylopótamos. De waterval en de beken stromen weer met kracht. En ondanks de brand toont de natuur zich zeer veerkrachtig in haar herstel. Laten we hopen dat – ondanks de wereldwijde klimaatverandering – ook tijdens de komende winters dat onmisbare regenwater op Kýthira zal blijven vallen.

Kijk- en luistertips

Wie vanuit Nederland op de hoogte wenst te blijven van (nieuws)ontwikkelingen in het moderne Griekenland wordt tegenwoordig ruimschoots bediend. Niet alleen bieden veel Griekse kranten hun berichtgeving online aan (vaak ook in een Engelstalige editie, zoals bijvoorbeeld *Kathimerini, To Vima, Ta Nea* en *Proto Thema*), maar er zijn daarnaast op internet veel interessante documentaires en podcasts voorhanden. Lychnari zet enkele aanraders voor u op een rij.

PATRICK GOUW

Kijktips!
Documentaires online

Topos. Voices of the Cyclades | serie
De Griekse eilanden blijven maar populairder worden als vakantiebestemming. Ook deze zomer wordt weer een recordaantal bezoekers verwacht. Tegelijkertijd wordt al jaren gewaarschuwd voor de schaduwkanten van die toeristische toestroom: overbebouwing, uitputting van lokale hulpbronnen, verlies van leefbaarheid en lokale identiteit. Kortetermijndenken heeft op veel plaatsen – helaas, maar niet geheel onbegrijpelijk – de overhand gekregen boven verantwoord en duurzaam toerisme.

Met die spagaat worden in toenemende mate ook de kleine(re) Cycladen geconfronteerd. Een eiland als Tinos is voor velen al een kritische grens gepasseerd, al lijkt het gelukkig nog in niets op Mýkonos en Santorini. Op Amorgós, Irakliá, Schinousa en Donousa gaan de ontwikkelingen weliswaar minder snel, maar ook daar staan de inwoners op een kruispunt.

Voor documentairemaker Dimitris Paleoyannis was dit gegeven aanleiding om de 12-delige serie *Topos. Voices of the Cyclades*' te maken. Hij reisde over de eilanden en geeft daar een stem aan de permanente bewoners: hun kijk op de toekomst en de uitdagingen die het leven op een door het toerisme begeerd eiland met zich meebrengt.

De documentaire geeft middels langere interviews een menselijk gezicht aan de dilemma's van het Griekse toerisme. Onmisbaar voor de (lokale) economie, maar op langere termijn ook een bedreiging voor hetgeen de vele bezoekers juist naar die plekken trekt.

Dichter bij Griekenland

Kijken of luisteren naar deze tips? Scan de QR-code of ga naar de url

Topos. Voices of the Cyclades | serie
bit.ly/topos-serie

Volunteer doctors in the Aegean
bit.ly/doctors-aegean

Ashes
bit.ly/ashes-crete

The Agora
bit.ly/agora-mp

The Greek Current
bit.ly/greekcurrent

Explaining Greece
bit.ly/explaining-greece

Topos laat boeren, vissers, restauranthouders, maar ook nieuwe inwoners aan het woord over welke koers hun eiland zou moeten varen. Daarmee biedt de serie een waardevolle inkijk in het moderne Griekse eilandleven. Ten slotte houdt het buitenlandse bezoekers ook een spiegel voor: waaraan dragen wij als vakantievierders wél en niet bij?

Hoewel het bovenstaande wellicht anders doet vermoeden, is de reeks allesbehalve een weeklacht. Het laat de volharding van de eilandbewoners zien: zij die nieuwe en meer duurzame (toeristische) initiatieven ontplooien, zij die zich met succes verenigen en verzetten tegen slechte plannen van buitenaf, en zij die een bewuste keuze maken voor een – moeizaam, maar de moeite waard zijnd – bestaan op hun eilanden. Voor de kleine Cycladen is het nog niet te laat. Er kan een goed functionerende balans tussen toerisme en traditie gevonden worden.

De serie *Topos. Voices of the Cyclades* is gratis te bekijken via YouTube, en heeft Engelse ondertiteling. Dit kan op de computer, tablet of via de meeste smart-tv's.

Volunteer doctors in the Aegean
De Frans-Duitse zender ARTE blinkt al jaren uit in prachtige (culturele) reportages over Griekenland. Recentelijk bracht de omroep een verhaal online over de gezondheidszorg op de kleine Griekse eilanden, en het initiatief van een groep vrijwillige dokters, verplegers en ondersteunend personeel dat jaarlijks vanuit Athene naar Sérifos afreist, om daar gedurende enkele dagen alle benodigde medische zorg te verlenen.

Ashes (Στάχτες)
In juli 2022 legde een verwoestende brand in Mélambes, ten zuiden van Réthymnon, een groot deel van de zeldzame wijngaarden (want stammend uit de tijd voor de zogenoemde phylloxera-plaag van 1863) in de as. Filmmaker Yannis Mathioudakis maakte een documentaire over hoe de dorpelingen er alles aan deden om hun wijnerfgoed niet teloor te laten gaan. Op diverse internationale filmfestivals maakte de docu vervolgens furore.

Luistertips!
Podcasts over de Griekse politiek en maatschappij

Podcasts zijn tegenwoordig niet meer weg te denken uit ons informatielandschap. Deze audio-uitzendingen over tal van onderwerpen zijn te beluisteren via bijvoorbeeld Spotify of andere platforms. Veel Griekse mediakanalen maken tegenwoordig toegankelijke podcasts over maatschappelijke en (geo)politieke ontwikkelingen. We noemen hieronder drie interessante Engelstalige initiatieven die geregeld nieuwe uitzendingen publiceren.

The Agora
Een podcast gemaakt door het team achter de Atheense politiek-economische website *MacroPolis*, met recentelijk onder andere aandacht voor de Kesariani-foto's (zie ook elders in deze *Lychnari*), de energiecrisis en het Griekse belastingstelsel

The Greek Current
Een productie van *Kathimeriní* en *The Hellenic American Leadership Council*, met veel aandacht voor de wereldwijde geopolitieke situatie en de gevolgen daarvan voor Griekenland (en Cyprus)

Explaining Greece
Een podcast gemaakt door *To Vima*, met veel achtergronddossiers over elementaire zaken, zoals de Grieks-Turkse verhoudingen, de rol van het orthodoxe geloof en de Griekse wooncrisis.